

Toelichting op enkele wijzigingen van de Alcoholwet ten opzichte van de Drank- en Horecawet.

Zoals verstrekt door het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Verbod op prijsacties

Eén van de belangrijkste maatregelen uit de wijzigingswet is een verbod op bepaalde prijsacties met alcoholhoudende drank voor gebruik elders dan ter plaatse. De wetgever wil met deze maatregel voorkomen dat consumenten zich door prijsacties laten verleiden om meer alcohol te kopen dan zij van plan waren.

Het zal voor zowel fysieke, als online verkooppunten niet langer toegestaan zijn om alcoholhoudende drank aan te bieden of te verstrekken waarbij de indruk wordt gewekt dat er meer dan 25% korting wordt gegeven op de prijs die gewoonlijk wordt gevraagd. Dit verbod zal gelden ongeacht de looptijd van de acties. Ook maakt het voor dit verbod niet uit of het desbetreffende verkooppunt deze prijs gewoonlijk hanteert. Zo zal ook het vergelijken met de adviesprijs of met de prijs in een ander verkooppunt verboden zijn, indien het verschil in prijs meer dan 25% bedraagt.

In situaties waarin de consument niet geïnformeerd wordt over het precieze prijsvoordeel, zal het bovendien niet langer toegestaan zijn om gedurende maximaal een kalendermaand meer dan 25% korting te geven op de prijs die in het betreffende verkooppunt gewoonlijk wordt gerekend. Als daarvoor aanleiding is, zal de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) die deze regels gaat handhaven, de prijsontwikkeling van een product monitoren. Hierbij zal de NVWA de reguliere prijs van het specifieke product als uitgangspunt nemen; bijvoorbeeld de fles van 1 liter als deze gebruikelijk onderdeel is van het assortiment. Indien de actie juist bestaat uit het aanbieden of verstrekken van een extra groot volume, mag dat extra volume niet meer dan 25% bedragen. Ook de waarde van premiums of cadeaus die bij alcoholhoudende drank zullen worden gegeven, zullen worden meegerekend om te bepalen of er sprake is van meer dan 25% korting.

Dit verbod op prijsacties geldt ook voor restantverkoop. De NVWA zal optreden als er sprake is van een overtreding. Uiterlijk 1 juni zal de NVWA het interventiebeleid publiceren en plaatsen op haar website.

Verkoop op afstand

De verstrekking van alcohol, bedrijfsmatig of anders dan om niet, aan personen van wie niet is vastgesteld dat zij 18 jaar zijn, is reeds verboden. Met het oog op het groeiend aantal thuisbezorgkanalen voor alcoholhoudende drank is het van belang om ook bij verkoop op afstand zoveel mogelijk tot een sluitende naleving en controle van deze leeftijdsgrens te komen. Onder verkoop op afstand wordt verstaan: het aanbieden en verstrekken van alcoholhoudende dranken via bijvoorbeeld internet of telefoon, met aflevering van de alcoholhoudende drank op het door de koper aangegeven adres of bij een distributiepunt, waarbij zowel de verkoper op afstand van alcoholhoudende drank als de koper beiden in Nederland zijn gevestigd.

De wijzigingswet bevat daarom regels over de verkoop van alcoholhoudende drank op afstand. Hiermee is tevens gevolg gegeven aan de afspraak uit het Nationaal Preventieakkoord om te bekijken of hierover nadere eisen moeten worden gesteld.

Verkoop op afstand: leeftijdsverificatiesysteem bij aankoopmoment

Een belangrijk onderdeel van de wijzigingswet is de verplichte controle - bij de bestelling van alcoholhoudende drank op afstand - van de leeftijdsgrens door degene die op afstand alcoholhoudende drank aanbiedt of verstrekt (bijvoorbeeld online of telefonisch). Die controle zal plaatsvinden aan de hand van een leeftijdsverificatiesysteem. Dat leeftijdsverificatiesysteem zal dienen te bestaan uit een leeftijdsvraag die bij iedere aankoop en vóór afronding van het aankoopproces gesteld en beantwoord moet worden. Voor het beantwoorden van deze leeftijdsvraag zal van de koper worden vereist dat hij actief een handeling bij de aankoop verricht, zoals het aanvinken van zijn leeftijd of het doorgeven van zijn geboortedatum. Hierdoor zal de koper zich ervan bewust worden gemaakt dat hij een leeftijdsgebonden product aanschaft en dus meerderjarig moet zijn. Daarnaast zal bij iedere aankoop op afstand alvast dienen te worden gemeld dat óók bij de aflevering van de alcoholhoudende drank de leeftijd van de ontvanger zal worden gecontroleerd.

Het verplichte leeftijdsverificatiesysteem beoogt minderjarige kopers te ontmoedigen om alcoholhoudende drank telefonisch of online te bestellen. Op termijn zal voornoemd leeftijdsverificatiesysteem worden vervangen door een leeftijdsverificatiesysteem waarmee degene die op afstand alcoholhoudende drank aanbiedt of verstrekt op een betrouwbare en eenduidige wijze de leeftijd van de koper kan verifiëren. Als een dergelijk systeem voorhanden is, zullen de nadere eisen daarvoor met een redelijke overgangstermijn in werking treden. Komend half jaar zullen medewerkers van mijn directie nader onderzoek doen naar bruikbare leeftijdsverificatiesystemen voor de verkoop van alcohol op afstand.

Verkoop op afstand: geborgde werkwijze

Vanwege de risico's van alcoholhoudende drank voor jongeren dienen alle betrokken ketenpartners ervan op de hoogte zijn dat er een leeftijdsgebonden product wordt verhandeld en dat bij aflevering de leeftijd van de koper gecontroleerd moet worden. Om die reden eist de wijzigingswet van iedere verkoper op afstand van alcoholhoudende drank een geborgde werkwijze (document), die borgt dat de alcoholhoudende drank slechts wordt afgeleverd op het door de koper opgegeven adres of bij een distributiepunt en dat de leeftijd van de persoon aan wie alcohol wordt afgeleverd, wordt vastgesteld aan de hand van een geldig identificatiebewijs. De verkoper is verantwoordelijk voor vaststelling van de leeftijd, ook als een derde - een bezorgdienst - de drank aflevert. Het is aan de verkoper om hierover met zijn ketenpartijen, waaronder bezorgdiensten, afspraken te maken en deze vast te leggen in zijn geborgde werkwijze.

Indien de afspraken tussen verkopers en hun ketenpartijen onvoldoende effectief blijken, dan kan in het Alcoholbesluit een verbod voor ketenpartijen worden opgenomen om in strijd met de geborgde werkwijze van de verkoper te handelen bij het vervoeren en afleveren van de alcoholhoudende drank. Het is aan de verkoper om de geborgde werkwijze op te stellen. Hij is vrij om een eigen geborgde werkwijze op te stellen.

De geborgde werkwijze zal het volgende moeten beschrijven:

- hoe de verkoper op afstand de leeftijdsgrens bewaakt bij iedere overdracht van de alcoholhoudende drank tussen verschillende ketenpartijen van verzending tot en met aflevering,
- op welke manier de verkoper op afstand ervoor zorgt dat de alcoholhoudende drank alleen wordt afgeleverd aan meerderjarigen en op het adres van de geadresseerde of bij een distributiepunt,

- hoe de verkoper op afstand ervoor zorgt dat de actuele geborgde werkwijze bekend en inzichtelijk is voor diegenen die werkzaam zijn onder verantwoordelijkheid van de verkoper op afstand, en
- op welke wijze de verkoper op afstand ten minste eens per jaar een onderzoek uitvoert naar de uitvoering van de geborgde werkwijze en de voor hem geldende verplichtingen en eventueel geconstateerde tekortkomingen corrigeert.

Verder dient de verkoper op afstand ervoor te zorgen dat de geborgde werkwijze op elk moment actueel en opvraagbaar is voor controle.

De NVWA zal er onder meer op toezien dat een verkoper op afstand geen alcoholhoudende drank aanbiedt of verstrekt, indien hij geen leeftijdsverificatiesysteem hanteert dat aan de eisen voldoet of indien hij niet beschikt over een geborgde werkwijze of deze niet toepast. De NVWA zal optreden als er sprake is van een overtreding. Uiterlijk 1 juni zal de NVWA het interventiebeleid publiceren en plaatsen op haar website.

Splitsing online supermarkt en online slijterij

Daarnaast bevat de wijzigingswet het verbod om bij het aanbieden en verstrekken van sterke drank in het kader van verkoop op afstand in de rechtmatige uitoefening van het slijtersbedrijf, gelijktijdig andere bedrijfsactiviteiten dan die welke tot het slijtersbedrijf behoren, uit te oefenen. Daarmee komt er een gelijk speelveld voor fysieke en online slijtersbedrijven: online slijters zullen geen andere producten meer mogen aanbieden dan die in fysieke slijterijen mogen worden aangeboden. Deze wijziging zal naar verwachting voornamelijk gevolgen hebben voor de supermarkten op wier websites momenteel met één bestelling zowel levensmiddelen, als sterk alcoholhoudende drank gekocht kunnen worden.

De wetgever vindt het van belang dat de aankoop van sterke drank bewust plaatsvindt. Daarom heeft zij geregeld dat het aanbieden en verstrekken van sterke drank slechts gepaard kan gaan met aan het slijtersbedrijf gerelateerde bedrijfsactiviteiten.

Wederverstrekking

Zoals hierboven al aangehaald, is de verstrekking van alcohol, bedrijfsmatig of anders dan om niet, aan personen van wie niet is vastgesteld dat zij 18 jaar zijn, reeds verboden. Daarnaast zijn minderjarigen die op publieke plekken alcoholhoudende drank in hun bezit hebben, strafbaar. Deze regels, die samen de leeftijdsgrens voor alcohol bepalen, zullen worden aangevuld met een verbod op "wederverstrekking": volwassenen zullen een strafbaar feit begaan, indien zij op voor publiek toegankelijke plaatsen, zoals horeca en festivals, alcoholhoudende drank geven aan minderjarigen. Herhaaldelijk is namelijk uit onderzoek gebleken dat jongeren in de meeste gevallen alcohol verkrijgen van meerderjarige vrienden of familie.⁴ Dit nieuwe verbod zal dan ook gelden, ongeacht of er een familierelatie bestaat tussen de meerderjarige en de minderjarige. In het Nationaal Preventieakkoord is afgesproken dat het Ministerie van VWS zich inzet om wederverstrekking van alcohol strafbaar te stellen. Het gevolg van het strafbaar stellen van wederverstrekking is dat er twee boetes kunnen worden uitgedeeld als geconstateerd wordt dat een meerderjarige een minderjarige alcoholhoudende drank geeft, namelijk zowel de meerder- als de minderjarige kunnen een boete krijgen. De meerderjarige vanwege het verstrekken van de alcoholhoudende drank en de minderjarige vanwege het voorhanden hebben van alcoholhoudende drank in de publieke ruimte. Dit nieuwe verbod zal bij het algemene publiek onder de aandacht gebracht worden door middel van een publiekscampagne. Buitengewone opsporingsambtenaren van gemeenten worden verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van het verbod op wederverstrekking.